

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Інститут економіки і міжнародних відносин

Міжнародна науково-практична конференція

**МЕХАНІЗМИ
ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ**

27-28 вересня 2013 року

УДК 33(063)
ББК 65.23я43
М 55

За загальною редакцією:
завідувач кафедри міжнародних відносин к.і.н., професор **М. М. Палінчак**.

М 55 **Механізми державного регулювання конкурентоспроможності національної економіки: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 27-28 вересня 2013 р.) / відп. за випуск к.і.н., М. М. Палінчак. – Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2013. – 220 с.**

ISBN 978-617-7041-26-8

Викладено тези доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Механізми державного регулювання конкурентоспроможності національної економіки», яка відбулася у місті Ужгород, 27-28 вересня 2013 року.

УДК 33(063)
ББК 65.23я43

ISBN 978-617-7041-26-8

© Ужгородський національний університет, 2013
© Інститут економіки і міжнародних відносин, 2013

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ ТА СВІТОВА ПОЛІТИКА

«ДЕ ФАКТО» І «ДЕ ЮРЕ» РЕЖИМИ ВАЛЮТНИХ КУРСІВ: ХАРАКТЕРИСТИКИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ Дідич З. А.	8
ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ ПІДХОДИ УКРАЇНСЬКИХ НАУКОВЦІВ ПРО СУТНІСТЬ І ФОРМИ МОНОПОЛІЗАЦІЇ АКЦІОНЕРНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА Дяченко Б. І., Рошко С. М., Король М. М., Гордейчук М. О.	10
ІНСТИТУЦІОНАЛЬНІ ІДЕЇ У ПРАЦІ УКРАЇНСЬКОГО ЕКОНОМІСТА М.І. ТУГАН-БАРАНОВСЬКОГО Комендант С. В.	13

НАПРЯМ 2. СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

ІНСТИТУЦІЙНІ РЕФОРМИ ЄС ТА ПОГЛИБЛЕННЯ ВНУТРІШНЬОЇ ІНТЕГРАЦІЇ В УМОВАХ КРИЗИ Габрилевич А. С.	17
ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ СТИМУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ Когут М. В.	20
МВФ І УКРАЇНА: ЕТАПИ ТА УМОВИ СПІВПРАЦІ Рошко С. М.	22
ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ УКРАЇНИ ШЛЯХОМ УДОСКОНАЛЕННЯ СТРУКТУРИ ЕКСПОРТУ Таравенко І. В.	25
РОЛЬ ПРИВАТИЗАЦІЇ В ЕКОНОМІЧЕСКОМУ РОСТЕ СТРАН ЦЕНТРАЛЬНОЇ І ВОСТОЧНОЇ ЄВРОПИ Чорная О. Е.	28
УКРАЇНА В СИСТЕМІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ Шинкарь В. А., Сідак С. В.	32
ІНСТИТУЦІОНАЛІЗАЦІЯ І ПРАВОВЕ СУПРОВОДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ КРАЇН БРІКС Якубчик О. С.	36

НАПРЯМ 3. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

МЕХАНІЗМ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА Зівяченко Т. В.	39
АНАЛІЗ СУЧАСНОГО РІВНЯ УПРАВЛІННЯ ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИМИ ЗМІНАМИ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ Крупіца І. В.	41
ПОШУК ПІДХОДІВ ДО ДЕРЖАВНО – ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В АВІАЦІЙНІЙ ГАЛУЗІ Мягких І. М.	44

НАПРЯМ 7. ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ І ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

РОЛЬ СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ У ПІДВИЩЕННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ Кривенко С. В.	144
ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО ТРАНСКОРДОННОГО РЕГІОНУ Скороход І. С., Ткачук П. В.	147
НОВІ ТЕНДЕНЦІЇ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ Химинець В. В.	149

НАПРЯМ 8. ДЕМОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА І ПОЛІТИКА

ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕГУЛЮВАННЯ СЕКТОРІВ РЕГІОНАЛЬНОГО РИНКУ ПРАЦІ Васильчук Н. О.	153
РИНОК ПРАЦІ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МІГРАЦІЇ РОБОЧОЇ СИЛИ В УКРАЇНІ Джемелінська Л. В.	155
АНАЛІЗ УЧАСТІ ІНСТИТУТУ СОЦІАЛЬНОГО ПАРТНЕРСТВА У ФОРМУВАННІ КОМПЕНСАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ НА НАЦІОНАЛЬНОМУ РІВНІ Цимбалюк С. О.	158

НАПРЯМ 9. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ І АУДИТ

ПРОБЛЕМАТИКА НОРМАТИВНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНТРОЛЮ ЗА РІВНЕМ ЯКОСТІ АУДИТУ Михайленко О. Г.	162
ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ Штогринець Н. В., Радзішевська Н. В.	165
АКТУАЛЬНІ МОЖЛИВОСТІ ГАРМОНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ УКРАЇНИ ТА УГОРЩИНИ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ Семйон В. С.	167
ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК ТА ЙОГО МІСЦЕ В СИСТЕМІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ І ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ Бурдейва Л. В., Череп М. В.	170

НАПРЯМ 10. ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

СТРАХОВА КОМПАНІЯ ЯК ПІДПРИЄМСТВО СТРАХОВОГО БІЗНЕСУ ТА УЧАСНИК СТРАХОВОГО РИНКУ Анжаурова І. О.	172
ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ Козик О. Д.	175
ШЛЯХИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ У ПОСТКРИЗОВИЙ ПЕРІОД ТА ПРОБЛЕМИ УЧАСТІ У ЇХ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУ Круць А. В.	178
ШЛЯХИ РОЗШИРЕННЯ ДОХОДІВ РЕГІОНІВ, ЯК ДЖЕРЕЛО ФІНАНСУВАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ Ламський М. Д.	180

НАПРЯМ 11. ФІНАНСИ ТА ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА

ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ДЕБІТОРСЬКОЇ
ЗАБОРГОВАНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Буковська І. В. 185

ЗАГРОЗИ ПОДАТКОВІЙ БЕЗПЕЦІ ДЕРЖАВИ

Гурняк А. Ю., Гурняк О. В. 186

ПЕРЕДУМОВИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ
ПРОГРАМНО-ЦІЛЬОВОГО МЕТОДУ В БЮДЖЕТНОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНИ

Логвінов П. В. 189

ОЦІНКА СУЧАСНИХ МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
ПРОЦЕСАМИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Надмарьов О. Ю. 192

НАПРЯМ 12. МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ, МОДЕЛІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ МОДЕЛЮВАННЯ
ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ ГАЛУЗІ

Січка І. І. 196

НАПРЯМ 13. МАРКЕТИНГ

КОМПЛЕКС МАРКЕТИНГУ (МАРКЕТИНГ-МІКС):
СУТЬ, АКТУАЛЬНІСТЬ І ДИВЕРСИФІКАЦІЯ МОДЕЛЕЙ

Сук І. В. 200

НАПРЯМ 14. СУЧАСНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

АСПЕКТИ БЕЗПЕКАСНОСТІ СТРАТЕГІЙ УПРАВЛІННЯ

Залушня О. М. 203

ВПЛИВ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ ПІДБОРУ ПЕРСОНАЛУ
НА ФОРМУВАННЯ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОРГАНІЗАЦІЇ

Полуєс О. В. 205

ЯКІСНЕ УПРАВЛІННЯ – ШЛЯХ ДО ЕФЕКТИВНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Шепетюк Л. В., Мисько О. П. 208

НАПРЯМ 15. ЛОГІСТИКА ТА ТРАНСПОРТ

ОСОБЛИВОСТІ, ПРОБЛЕМИ У ТРАНСПОРТУВАННІ
ТА ЗБЕРІГАННІ ПРОДУКЦІЇ ХІМІЧНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Горинькій Р. П. 212

ДЕРЖАВНИЙ КОНТРОЛЬ ЗА РОБОТОЮ ТРАНСПОРТУ

Федорчук Є. Д. 215

НАПРЯМ 12. МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ, МОДЕЛІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ МОДЕЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ ГАЛУЗІ

Січка Іван Іванович

*здобувач кафедри фінансів та банківської справи
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»*

При вдосконаленні регулювання інвестиційного процесу в туристично-рекреаційну галузь, як і в багатьох інших випадках, проведення натурального експерименту не завжди є виправданим, вимагає багато часу й витрат. У цій ситуації зростає актуальність математичного моделювання й застосування обчислювальної техніки, тому що в багато разів скорочуються строки й вартість досліджень, підвищується обґрунтованість прийнятих рішень.

Метою математичного моделювання туристично-рекреаційної галузі є оптимізація туристично-рекреаційної діяльності, вдосконалювання структури й управління нею, створення сприятливих умов для здійснення інвестування в обрану галузь економіки.

Для комплексного вирішення проблеми розвитку туристично-рекреаційної галузі та процесу інвестування необхідні розробка й використання математичних моделей і методів, а також ЕОМ. Однак такі дослідження й практичне впровадження результатів не набуло широкого використання.

Математична модель реальної ситуації є завжди видозміною й спрощенням її, тому що нехарактерні й несуттєві особливості емпіричного процесу відкидаються. При класифікації математичних моделей за характером співвідношень, які виражають залежності між станами й параметрами складних систем, представляються два випадки [1, С. 68]:

- детерміністичні моделі – стан системи в заданий момент часу однозначно визначається через параметри системи, вхідну інформацію й початкові умови;
- імовірнісні (стохастичні) моделі - визначений лише розподіл ймовірностей для станів системи, якщо задані розподіли ймовірностей для початкових умов, параметрів системи й вхідної інформації.

На думку ряду дослідників [2, С. 20], ефективність даних методів зростає при переході від детерміністичних до стохастичних моделей планування. Стохастичні моделі більш природні, змістовні й адекватні процесам планування реальної господарської діяльності в порівнянні з моделями вибору рішення при повній інформації про умови завдання. Стохастичні моделі виходять з ймовірностей трактування аналізованих явищ і їхніх параметрів. Для кожної вхідної в модель величини вказується тільки ймовірнісний закон розподілу її значень, а також характеристики цього розподілу (математичне очікування, дисперсія тощо). Вирішення такого роду завдань являє собою імовірнісні характеристики, причому враховується невизначеність інформації, її неповнота тощо.

Моделювання інвестиційного процесу в туристично-рекреаційну галузь необхідно виконувати з врахуванням наступних характерних рис:

– туристично-рекреаційна галузь розглядається як складна слабоструктурована система, тобто характеризується більшою кількістю складних взаємозалежних причинно-наслідкових зв'язків між факторами, результат дії яких не завжди очевидний при прийнятті рішень, необхідністю дослідження стохастичних систем в умовах невизначеності, неоднозначності;

– туристично-рекреаційна галузь - соціальна система, тому в ній домінують і враховуються природні й психологічні (пов'язані з інтересами людей і ін.) фактори. При прийнятті рішень необхідно враховувати довгострокові інтереси суспільства. Дана галузь повинна забезпечувати умови відтворення людського потенціалу;

– дана галузь - динамічна система. Необхідно вивчати динаміку розвитку системи, проводити аналіз процесів росту з обліком загального життєвого циклу рекреаційної зони;

– туристично-рекреаційна галузь є саморегулюючою системою. Управління здійснюється через внутріорганізаційні процеси саморегулювання й засновані на зміні законів і методів внутрішнього регулювання;

– при управлінні галуззю часто виникає конфлікт між цілями довгострокового планування й короткострокових рішень. Високий наплив відпочиваючих у найближчі роки може стати причиною занепаду в довгостроковій перспективі. Тому найбільш бажаним є таке рішення, що сприяє стійкому розвитку зони в короткостроковій і довгостроковій перспективі.

– туристично-рекреаційна галузь представляється як цілеспрямована й багатоцільова система, що має неоднорідні внутрішні й зовнішні цілі, самостійні підцілі окремих підсистем, систему показників виміру цілей, різноманітні стратегії їхнього досягнення й т.д. При виборі того або іншого варіанту розвитку необхідно формувати погоджене рішення, що дозволяє знаходити компроміс між регіональними й загальнодержавними цілями, з одного боку, і цілями окремих підприємств і господарських суб'єктів, з іншої сторони.

Потужним інструментом для вивчення подібних систем і управління ними є імітаційне моделювання. У зв'язку із доречно розглянути імітаційне комп'ютерне моделювання.

Комп'ютерне моделювання - ефективний метод рішення завдань аналізу й синтезу складних систем, що має ряд переваг у порівнянні з іншими підходами. Зокрема - можливість враховувати велику кількість змінних, прогнозувати розвиток нелінійних процесів, виникнення синергетичних ефектів. Комп'ютерне моделювання дозволяє не тільки одержати прогноз, але й визначити, які керуючі впливи приведуть до найбільш сприятливого розвитку подій. Якісні висновки, зроблені за результатами комп'ютерного моделювання, дозволяють виявити такі властивості складної системи, як її структуру, динаміку розвитку, стабільність, цілісність та ін. Кількісні висновки, в основному, носять характер прогнозу деяких майбутніх або пояснення минулих значень змінних, що характеризують систему. Один з основних напрямків використання комп'ютерного моделювання - пошук оптимальних варіантів

зовнішнього впливу на об'єкт з метою одержання найвищих показників його функціонування.

Методологічною основою комп'ютерного моделювання є системний аналіз, тому в ряді джерел поряд з терміном «комп'ютерне» використовується термін «системне моделювання», а саму технологію системного моделювання покликані освоювати системні аналітики.

Імітаційне моделювання містить у собі концептуальне й логіко-математичне моделювання, що використовується для опису окремих підсистем моделі, а також у процедурах обробки й аналізу результатів обчислювального експерименту й прийняття рішень. Становлення комп'ютерного моделювання пов'язане з імітаційним моделюванням, що є історично першим у порівнянні зі структурно-функціональним і має цілий ряд специфічних рис. Імітаційне моделювання припускає створення логіко-математичної моделі складної системи. При імітаційному моделюванні логічна структура модельованої системи адекватно відображається в моделі, а процеси її функціонування й динаміка взаємодії її елементів відтворюються (імітуються) на моделі. Тому побудова імітаційної моделі містить у собі структурний аналіз модельованої системи й розробку функціональної моделі, що відображає динамічні портрети модельованої системи. Іншою важливою специфічною особливістю імітаційного моделювання як виду моделювання є те, що дослідження комп'ютерної моделі є спрямованим обчислювальним експериментом, результат якого визначається проведеними аналітичними дослідженнями й відповідними обчислювальними процедурами, реалізованими як на стадії стратегічного планування експерименту, так і на стадії обробки й інтерпретації його результатів.

Найпоширеніші системи моделювання наступні:

– для дискретного моделювання - системи, засновані на описі процесів (process description) або на мережних концептах (network paradigms). У їхньому числі - системи Extend, Arena, ProModel, Witness, Taylor, Gpss/H-Proof і ін.;

– для систем, орієнтованих на безперервне моделювання, - моделі й методи системної динаміки, серед яких - Powersim, Vensim, Dynamo, Stella, Ithink і ін.

Імітаційні системи стають усе більш проблемно-орієнтованими. Відомі системи моделювання виробничих систем різного призначення (TOMAC, SIRE і ін.), медичного обслуговування (MEDMODEL), в галузі телекомунікацій (COMNET) та ін. Для цього в проблемно-орієнтовані системи моделювання включаються абстрактні елементи, мовні конструкції й набори понять, узяті безпосередньо із предметної галузі досліджень. Все це, звичайно, впливає на доступність і привабливість імітаційного моделювання.

За результатами обстеження 1000 найбільших фірм США (за даними журналу Fortune) визначено, що методами, які найбільшою мірою використовуються при аналізі їхньої діяльності, є методи імітаційного моделювання [3] (табл.1).

Таблиця 1

**Методи, найбільше часто використовуються
при аналізі діяльності фірм та галузей економіки [3]**

Методи	Відсоток
Імітаційне моделювання	41
Лінійне програмування	17
Мережеві методи планування та управління	13
Теорія управління запасами	10
Нелінійне програмування	7
Динамічне програмування	3
Цілочисельне програмування	2
Теорія масового обслуговування	2
Інші	5
Всього	100

Таким чином, незважаючи на недостатню математичну добірність, імітаційне моделювання є одним з найбільше широко розповсюджених кількісних методів, використовуваних при рішенні проблем регулювання та управління процесами.

Виходячи з вищевикладеного вважається, що імітаційне моделювання є найбільш ефективним інструментом дослідження складних соціально-економічних систем, до яких відноситься й інвестиційний процес в туристично-рекреаційній галузі.

Список використаних джерел:

1. Карасёв А.И. Математические методы и модели в планировании / А.И. Карасёв, Н.Ш. Кремер, Т.И. Савельева. - М.: Экономика, 1987. - 237 с.
2. Морозов К.Е. Математическое моделирование в научном познании / К.Е. Морозов. - М.: Наука, 1969. - 211 с.
3. Weston F. OR Techniques Relevant to Corporate Planning Function Practices, An Investigative Look, presented at 39th National Meeting, Operations Research Society of America, Operations Research Bulletin. - v. 19. - Supp.2, Spring. - 1971.